

Tiedonhallintalautakunta
Informationshanteringsnämnden

Toimintakertomus

1 (5)

Sihteeristö

4.1.2021

Tiedonhallintalautakunta - vuoden 2020 toimintakertomus

Toiminta- ja arviointisuunnitelma

Tiedonhallintalautakunnasta annetun asetuksen 3.1 §:n (1338/2019) mukaan lautakunnan toiminta perustuu sen hyväksymään vuosittaiseen toimintasuunnitelmaan sekä tiedonhallintalain 11 §:n 1 momentissa tarkoitettuun arviointisuunnitelmaan.

Tiedonhallintalautakunnan toiminta- ja arviointisuunnitelma vuodelle 2020 hyväksyttiin lautakunnan 26.3.2020 kokouksessa.

Viestintä

Lautakunnan viestintä oli avointa ja ennakoivaa. Lautakunnan jäsenet ja varajäsenet osallistuivat lautakunnan asioista viestimiseen aktiivisesti, mm. esittelemällä toimintaa tilaisuuksissa ja sosiaalisen median kanavissa.

Sihteeristö ylläpiti [lautakunnan verkkosivuja](#) ja perusti lautakunnalle oman [Twitter-tilin](#). Lautakunnan kokouksista ja toiminnasta sekä valmistuneista asioista viestittiin mahdollisimman avoimesti. Lautakunnan asialistat julkaistiin ennen kokouksia ja pöytäkirjat heti niiden valmistuttua. Lautakunnan verkkosivuilla ylläpidetään [UKK-palstaa](#), jota täydennetään aina tarvittaessa. [Lautakunnan toiminnasta laadittiin video helmikuussa 2020](#).

Lautakunta järjesti tiedonhallinnan edistämiseksi avoimia työpajoja. Vuonna 2020 työpajojen aiheina olivat [tiedonhallintamalli](#) ja [tietoturvaluus](#). Tietoturvaluus-työpaja järjestettiin yhdessä Vahti-toiminnan kanssa. Tiedonhallintamalli-työpajan osallistujamäärä oli parhaimmillaan 386 henkilöä. Tietoturvaluus-työpajan osallistujamäärä oli parhaimmillaan 1429 henkilöä.

Lisäksi sihteeristö on vastannut tiedonhallintalakiin ja suosituksiin liittyviin tulokintakysymyksiin sähköpostilla. Lautakunta on lisäksi elokuussa laatinut sen toimialueelle kuuluvan lausunnon Kansallisarkiston arvonnääritys- ja seulontapolitiikka-asiakirjasta.

Sihteeristö ja lautakunnan jäsenet ovat osallistuneet muiden järjestämiin tilaisuuksiin tiedon jakamiseksi. Vuoden 2020 aikana mm. Kuntamarkkinoille sekä VAHTI-toiminnan tilaisuuksiin.

Lautakunnalla on erillinen, päivittyvä viestintäsuunnitelma.

Jaostot

Tiedonhallintalautakunta asetti vuonna 2020 seuraavat jaostot:

- Turvallisuuksiluokiteltavien asiakirjojen jaosto (puheenjohtaja Tuija Kuusisto)
- Tietoturvaluusuuksuosustusten valmistelujaosto (puheenjohtaja Mika Tuikkanen)
- Toimintalähtöisen asianhallinnan kehittämisjaosto (puheenjohtaja Suvi Metsärinta-Lehmusvaara)
- Julkisen hallinnon tiedon hyödyntämisen suositusjaosto (puheenjohtaja Riitta Autere)

Jaostot on asetettu vuoden 2021 loppuun.

Jaostojen työ on toteutunut lähes kokonaan toimintasuunnitelman mukaisesti. Tietoturvaluusuuksuosustusten valmistelujaoston tehtävistä siirtyvät vuodelle 2021:

- Itsearviointikriteeristö tietoturvaluusuuksuosustusten soveltamisesta

- Arviointikriteeristö tietoturvaluussuositusten soveltamisesta

Toimintasuunnitelmasta poiketen asiakirjojen sähköiseen muotoon muuttamisen suositusta ei asetettu omana erillisenä jaostonaan. Asian valmistelun myötä tehtävät on yhdistetty osaksi tiedon hyödyntämisen jaoston tehtäviä.

Digi- ja väestötietovirasto (DVV) on tukenut jaostojen työtä merkittävästi asiantuntijapalveluillaan.

Suositukset

Tiedonhallintalautakunta julkaisi vuoden 2020 aikana seuraavat suositukset:

- [Suosituskokoelma tiettyjen tietoturvaluussäännösten soveltamisesta](#)
- [Rekommendationssamling om tillämpningen av vissa bestämmelser om informationssäkerhet](#)
- [Suositus tiedonhallinnan muutosvaikutusten arvioinnista](#)
- [Rekommendation om bedömning av förändringar i informationshanteringen](#)
- [Suositus tiedonhallintamallista](#)
- [Rekommendation för en informationshanteringsmodell](#)
- [Suositus turvallisuusluokiteltavien asiakirjojen käsittelystä](#)
- [Rekommendation om behandling av säkerhetsklassificerade handlingar](#)
- [Suositus asiakirjajulkisuuskuvauksen laatimisesta](#)
- [Rekommendation om utarbetande av en beskrivning av handlingars offentlighet](#)
- [Suositus johdon vastuiden toteuttamisesta tiedonhallinnassa](#)
- [Rekommendation om genomförandet av ledningens ansvar i informationshanteringen](#)
- Suositus teknisten rajapintojen ja katseluyhteyksien käytöstä (hyväksytty lautakunnan kokouksessa 31.8.2020, julkaisuprosessi kesken)

Suosituksia oli valmisteltu jo syksyllä 2019 ennen lautakunnan perustamista. Kaikki toimintasuunnitelman kohdassa 2.4 mainitut suositukset julkaistiin suunnitellusti.

Arviointisuunnitelma

Tiedonhallintalautakunta käynnisti arviointitoimintansa vuonna 2020. Tiedonhallintalain 4.2 §:ssä säädetyt johdon velvollisuuksia ja vastuita koskevat säännökset tulivat sovellettavaksi heti lain voimaantulon jälkeen. Tiedonhallintalautakunta teki arvion tiedonhallintayksikköjen tiedonhallinnan vastuiden, koulutuksen järjestämisen ja valvonnan dokumentoinnista sekä toteuttamisesta. Arviointi tehtiin sihteeristön valmistelusta ja arviointia varten laadittiin tiedonhallintayksiköille selvityspyynnö. Selvityspyynnön sisältö julkaistiin myös lautakunnan verkkosivuilla, jolloin muutkin tiedonhallintayksiköt voivat hyödyntää selvityspyynnön kysymyksiä oman toimintansa kehittämiseen.

Arviointi toteutettiin lähettämällä selvityspyyntö 34 kunnalle, kaikille 18 maakuntien liitolle ja 21 valtion virastolle tai laitokselle. Kunnat valittiin satunnaisotoksella manner-Suomen kunnista, johon lisättiin otos isoista kaupungeista. Valtion virastoista mukaan valittiin tietointensiivisiä virastoja. Kaikki selvityksen kohteet vastasivat arviointiin.

Arvioinnista tehtiin [yhteenveto](#), jota käsiteltiin tiedonhallintalautakunnan kokouksissa syksyllä 2020 ja hyväksyttiin lautakunnan marraskuun kokouksessa.

Osana arviointitoimintaa lautakunta myönsi Vaalan kunnalle kunniakirjan tiedonhallintalain esimerkillisestä toimeenpanosta.

Tiedonhallintalautakunnan kokoukset

Tiedonhallintalautakunta kokoontui vuonna 2020 yhteensä yhdeksän kertaa: helmi-, maaliskuu-, touko- ja kesäkuussa sekä elo-, syys-, loka-, marras- ja joulukuussa. Helmikuun kokous pidettiin läsnäkokouksena ja muut etäkokouksina.

Suunnitelmassa oli arvioitu kahdeksan kokousta vuodelle 2020 eli lautakunta kokoontui yhden ylimääräisen kerran.

Tiedonhallintalautakunnan kokoonpano

Tiedonhallintalautakunnan kokoonpano vuonna 2020:

- Puheenjohtaja: yhteiskuntatieteiden kandidaatti, tietojohdaja Irja Peltonen, valtiovarainministeriö
- Varapuheenjohtaja: filosofian maisteri, neuvotteleva virkamies Päivi Tommila, työ- ja elinkeinoministeriö

Jäsenet (henkilökohtaiset varajäsenet suluisissa)

- filosofian maisteri, johtava asiantuntija Minna Romppanen, Maanmittauslaitos (diplomi-insinööri, johtava asiantuntija Tomi Kelo, Liikenne- ja viestintävirasto)
- kauppatieteiden maisteri, kehittämisspäällikkö Leena Storgårds, Tilastokeskus (valtiotieteiden maisteri, kehittämisspäällikkö Outi Ahti-Miettinen, Tilastokeskus)
- filosofian maisteri, asianhallintajohtaja Janne Mykrä, Pääesikunta (filosofian maisteri, ryhmäpäällikkö Antti Lehto, Poliisihallitus)
- tradenomi (ylempi AMK), ICT-arkkitehti Markus Virolainen, Verohallinto (filosofian maisteri, kehittämisspäällikkö Anu Ylä-Pietilä, Liikenne- ja viestintävirasto 31.8.2020 asti)
- filosofian maisteri, asianhallintapäällikkö Sanna-Leena Eskola, Oulun kaupunki (asiakirjahallinnon ja arkistotoimen ammattitutkinnon suorittanut hallinnon erityisasiantuntija Jaana Immonen, Järvenpään kaupunki)
- tietotekniikan insinööri, kehittämisspäällikkö Jaakko Ståhlberg, Turun kaupunki (diplomi-insinööri, ICT-asiantuntija Ari Andersin, Helsingin kaupunki)

- sotatieteiden maisteri, tietoturvapäällikkö Matti Parviainen, ulkoministeriö (diplomi-insinööri, tietohallintojohtaja Heikki Heikkilä, ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus)